

REDACȚIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia
 Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrisorile nefranțate nu se
 primesc.
 Manuscrisurile nu se răsunt
 INSERATE
 se primesc la Administrațiunea
 Brașov și la uzină reie
BIROURI DE ANUNȚURI:
 în Viena: la M. Dukes Nachst.
 Nux. Angenfeld & Emmerle
 Heinric. Schalek. A. Op-
 pelik Nachst., Anton Ooppelik.
 în Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iulia
 Leopold (VII. Erzsébet-kör).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicării mai dese după tarifa
 și învoială. — RECLAMĂ pe
 pagina 8-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

„GAZETA” 1888
 Abonamente pentru 1888:
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
 Se prenuțază la tot ofi-
 ciile postale din țară și din
 afară și la d-nii colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30 etage
 I.: Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

ANUL LXVIII.

Nr. 89.

Brașov, Vineri 22 Aprilie (5 Maiu).

1905.

„Regnum unius lingue”...

(a) Mulți eunuchi politici au ajuns în viața publică ungară la înălțimi amețitoare numai prin faptul, că au știut să injure naționalitățile.

Un fost deputat, care poartă numele ce sună cam armenesce, Gorove, a scos țilele acestea o broșurică la tipografia „Corvina” din Budapesta sub titlul, pe care îl traduce din ungurese: „Cultura noastră națională și proiectul pentru instrucția primară”.

Nu ne mai emoționează nici broșurile, nici cărțile scrise de diferiți armeni, jidovi și alți energumeni, cari se reped a-și oferi sprigul statului național ce vor d'acum se-l zidescă pe aceste plauri. Tot ce conțin ele sunt variațiile unui cântec vechiu și fals, cântat mereu de nisce maniaci incurabili. Și decă amintim broșura lui Gorove, este fiind-că în recensiu-ne căldurosă ce-i face organul liberal „P. L.”, vedem următorul pasagiu de o naivitate grețosă:

„Autorul recunoșce dreptul naționalităților la limba lor maternă (Ce generositate! — Red.), — însă declară, că pe teritorul Ungariei cultura, care îmbogățesce omenirea, nu pôte fi decât națională maghiară.”

Pe când coaliția opozițională se sbuciumă, dór va puté obținé de la Viena naționalizarea în sens maghiar a armatei, compuse din fiil atâtor popóre, deputații ce au scăpat din mâni cașcavalul, neavénd acum altă trébă, se ilustréză pe terenul publicistic, cântând osanale postume unui nonsens legislativ, de altmintrea avortat.

În același timp însă, din țera classică a egalității și parității între popóre, Elveția, străbat accente incuragiatoare pentru cei ce, ori unde ar fi ei, se luptă pentru drepturile limbei materne.

Ideile și glasul dreptății străbat

peste munți și nu le poți cere pașaport, cum nu poți cere zefrului; nici la carantină nu le poți pune, cum nu se pot pune rațele sórelui.

Ori cât de mult ar căuta Gorove și alți tovarăși de ideii ai sói, se ne închidă hermctic în ceea ce numese el cultură națională maghiară, nu ne pôte împedeca să nu auzim glasul, ce-l ridică un elvețian, și care străbate la noi peste cómele munților ca un zefir inviorător.

Episcopul din St. Gallen, Dr. Egger este acel elvețian, și în broșura sa publicată în limba germană sub titlul „Despre patriotism” spune cam următoarele:

„Este un réu cosmopolitismul, dér un réu tot așa de mare este și naționalismul esagerat, al cărui principiu fundamental este, că numai statele unitare au drept de existență. Naționalismul acesta esagerat face, că unele state se încercă să suprime limba unor naționalități și prin o politică greșită impun restricțiuni instrucției în limba națională în școlile primare. Sfortările acestea însă nu isbutesc. *Leagămul limbei materne este familia. Școla primară n'are altă problemă de cât cultivarea mai departe a limbei, pe care copiii o aduc de alt-unde. Sfortările șoviniste provócă și îndărălesc rezistența naționalităților. Nu e nici un réu în aceea, că într'un stat sunt mai multe limbi. Șovinismul este o rămășiță a concepției vechi păgâne, care considera de străine, dușmane și lipsite de drept, pe popórele deosebite prin sânge și limbă. Creștinismul a înlocuit concepția acesta prin principiul iubirei.*”

La ce înălțime ideală stă acel episcop elvețian în comparație cu diferiții Archierei maghiari de pe la noi, membrii la cutare Kulturegylet.

Broșura episcopului Egger, alătura cu lucrarea episcopului titular Frindt din Praga și pastorală episcopului Nagl din Triest, tóte de conținut analog, le recenséză în ultimul

numér revista „K. Szemle”, ce apare sub auspiciile societății „S. Stefan” din Budapesta, și recensentul își exprimă dorința, ca numita societate să se îngrijescă ca lucrările acelor episcopi să se traducă în limba maghiară.

Firesce, faptul că organul societății „S. Stefan” a recenseat asemenea lucrări „periculoșe”, indispuere réu pe șovinistii dela „Bp. H.” și protestéză strigând, că „Noi n'avem nevoie de un asemenea spirit și de asemenea elucubrațiuni.”

Se scie, că în privința șovinismului popii maghiari au mers tot cam în frunte. Se scie mai departe, că biserica catolică din Ungaria, care numai 45% de credincioși maghiari are, ér majoritatea sunt Slovaci, Nemți etc., a avut partea leului în opera maghiarisării și că nu întreține nici un institut în altă limbă, decât în cea maghiară. Și se mai scie, că șeptemănille acestea în diecesa unui episcop, care poartă numele de br. Hornig, număróse familii germane, ca să scape de predicile maghiare ale unui popă cu numele Huber — au trecut la protestantism.

Să-și fi adus óre aminte societatea „St. Ștefan” de dictonul patronului său: „Regnum unius lingue fragile”?

Brașov, 21 Aprilie v.

Dieta ungară a fost deschisă ér, în 3 Maiu, la órele 11 a. m. Ședința a fost presidată de Julius Justh. S'a stabilit ordinea de țu a ședinței proxime: *desbaterea proiectului de adresa către corónă.*

Comitetul executiv al partidului liberal a decis în conferența sa de ér, ca *partidul liberal să combată și să respingă adresa.*

Audiența contelui Khuen-Hedervary. Contele Khuen-Hedervary — după cum se telegrafieză din Viena — a fost primit ér (3 Maiu) în audiența de către Majesta-

tea Sa. În decursul țilei de ațu, contele Hedervary sosese la Budapesta. Audiența se aduce în legătură cu crisa ungară.

De la congresul din Spalato. Am amintit în numărul nostru de ér, că pe basa unei hotăriri unanime a deputaților din dieta dalmatină, s'a proclamat *unirea Dalmației cu Croația.* După cum se anunță în urmă, în decursul desbaterilor s'a exprimat dorința, ca la Dalmația și Croația unite să se alipescă și *Bosnia-Herțegovina*, pentru-ca astfel să se înființeze *Croația independentă.* Deputații dalmatini, cari erau împărțiți în două partide (partidul național și partidul dreptei) au proclamat *fusiunea acestor partide.* S'a mai accentuat, că Sârbii și Croații să procédă solidar în tóte cestiunile, de óre-ce ei, după origine, sunt o națiune. Italienilor dalmatini li-s'au dat asigurări, că li-se va respecta limba, școlile și alte instituțiuni și nu li-se va pune nici o piedecă în calea desvoltării lor naționale.

Apponyi despre cestiunea naționalităților. Se scie, că contele Albert Apponyi a petrecut timp mai îndelungat în Brixen. »Bud. Hirap» spune, că »*Akademische Vereinigung*” l'a invitat să țină o conferență despre raporturile de drept public ale Ungariei. Fie că l'au invitat, fie că s'a oferit el, destul că Apponyi a ținut conferența timp de 1½ óra, în care a aflat de bine a-se ocupa și cu *cestiunea naționalităților*. Să vedem ce a știut să spună trufașul conte:

A țis, că nu se teme de greutăți în cestiunea naționalităților. Agitațiunea meșteșugită, nu pôte să aibă rezultate mari, de óre-ce — după a lui judecată și după cunoscınțele sale istorice — nici o naționalitate din Ungaria n'are un trecut istoric deosebit (!?) După d-l Apponyi 75% din intelectualii și clasa mai cu stare a Ungariei, sunt Maghiari. Cele două milioane Germani sunt *patrioți maghiari* tot așa de infocați, ca și Maghiarii de rassă. Tótă cestiunea naționalităților provine din Orient și o agită mai ales *„Românii* infe-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Robul.

(Fine.)

Venia spurcata, ca o scorpie, se tábare cu tunurile pe Brăila, dér Rusul i-a prins de veste cu spionii lui și a îndreptat ghiulele înspre ea. Da par-că era fermecată, că n'o nemeriau ghiulele. Ochiau ci că ingineri și ofițeri, dér de géba! Până într'un rând vine și un sergent de la antileri: »nu! că să ochiască și el!« Da, sergentul era beat — auț! — de de-abia se putea ține pe picioare. Și ci-că un ofițer i-a spus, că de n'o nemi, fi taie capul. Ér sergentul s'a bătut cu pumnul în piept: „*ha! Turețki; ha! Turețki!*” Și când a tras cu tunu, a nemerit drept în ierbăria barabaftei de-a șvirțit-o în sus ca pe-o nimica.

-- Măi, al dracului serjent! se miră moș Bunea.

În acest timp ómenii máneară cu toții și puseră capetele jos să se odihnescă. Un șarpe de vânt vîjăia prin pustiu păpuriiului.

Și éta, că prin puterea nopții nisce bubuituri de puscă turburată de-odată liniștea cuprinsului. Ómenii sâriră arși în sus. Strigăte de comandă turcescă se deslușiau în liniștea nopței. Apoi șgomot de lopoți de luntre isbind în apă.

— Ne calcă Turcii, ómenii bunii! țise gazda fugind înspre japșa de lângă tãrlă.

Cei-lalți drumeți se îndreptară spre privalul ce ocolia pe la spatetele tãrlei. Mergeau ca orbeții, nu-și vorbeau nimic și de la o vreme flăcăul s'a răslețit de ei. Ne mai îndrâsnind să cheme pe unchiul lui, s'a urcat într'o salcie de pe malul privalului. Cei doi frați ținură înainte malul. Tãrlașul se băgă în japșa, afundându-se sub foile de plutniță și scoténd capul numai când trebuia să răsufle. Și nu trecu mult la mijloc și se și auțiră călcături prin păpuriș. O clae de fên ardea în spatetele bordeiului cu o flăcără albăstrie. Turcii intraseră în bordei, scotociseră prin tóte colțurile, dădură foc fênului și acum făcuseră poteră prin prejurul tãrlei spre a pune mâna pe cei-ce — după credința lor — traseră cu puscile în ei de pe malul gârlei. Erau vre-o cinc-șeci la număr.

Trecură pe lângă japșa în care se băgase afund tãrlașul, dér nu-l găbuiră. Apoi începură a bate malurile privalului, trecénd pe dedesuptul sãlciei în care se ghemuise flăcăul. Și după cât-va timp puseră mâna pe cei doi frați, fi legară cot la cot și-i luară spre malul Dunărei. Deslegară luntrile și o luară la dél spre gura privalului. În acest timp se lumina de ziua. Se lăsară apoi pe el, pe din dosul tãrlei, trecénd chiar pe lângă salcia cu flăcăul. Opt hãrci trecură una după alta, vijiind. În cea de-a treia Tudor zãri pe cei doi unchi ai lui legați fedeleș pe podélă. Începú să se închine: »Dómne, Maica Domnului, apéră-mé și mé scapă de primejdie!«. Dér éta că altă barca venia din urmă, venia de par-c'o mânau draci nu ómenii. Și inima flăcăului începú să-i bată tare și des în coșul pieptului. Când a trecut pe lângă salcie, el a zãrit în fundul ei un Turc rãnit la umér și culcat cu fața în sus. Din rană-i curgea sânge, dér el mușca dintr'o frântură de pãne. Și l'a vèțut bine cum se uită la el. Ochii Turcului se pironiseră pe ai lui. Apoi a auțit pe cel rãnit blodogorind ceva pe turcesce și l'a vèțut cum arată cu degetul în sus.

Barca s'a oprit și s'a dat mai înapoi chiar lângă salcie. Șepte puscă se îndreptară spre el. I-se puse un puvoiu greu pe ochi, îl luă amețela și cățu mototol în luntre...

Aduși la Măcin câte-și trei, legați cot la cot, au fost întrebați, descusuți, spre a se sci decă într'adevăr ei sunt acei ce dăseră focuri în soldații turcesci.

Au jurat, că ei nu știu nimic la sufletul lor, au spus de unde sunt de loc și ce vènt i-a adus până la malul Dunării vechi. Poruncă să fie trimiși la Varna. Acolo au infundat grosul și au stat în el două luni de țile încheiate, până când i-a chemat tãlmaciul cu el și li-a spus să stea și să slujescă în spitalul de rãniți de pe malul mării. Acolo s'a stins Zamfir Potecă, s'a stins ca un cãne fără luminare în mână. Nici n'apucase să-și dea bine sufletul și l'a și înfășecat un arap negru ca fundul ceanonului, l'a luat de picioare și tiva cu el pe scări, de-i suna capul ca o tãrtăguță. Costache Potecă tot bolia de o bôlă de piept. Il nãpădia une-orî câte-o tuse și tușia de credea că i-s'au rupt tóte mëruntale; apoi îl podidia sângele și pe nas și pe gură. Numai Tudor Potecă scă-

riori în cultură». Dér — se întreabă iesitul grof — ce s'ar și puté ajunge în Ungaria c'o luptă de naționalitate? S'ar crea cel mult o grămadă de ruine, ca aceea a căderii imperiului roman. (Colosală asemănare! — Culeg.) Din această însă nici Austria, nici dinastia n'ar profita nimic. Spune apoi, că punctul de vedere al întregii Ungarii (a vrut să dică, al șovinistilor de talia lui — Culeg.) este, că toți factorii trebuie să considere Ungaria așa cum este azi, cum a fost tot-deuna și va fi. (Cum? —) Dcă popórele Austriei vor înțelege faptul acesta, Ungaria va fi pentru Austria și dinastie proptéua cea mai sigură...

A uitat să spună falnicul ocrotitor al obstrucțiunii, cari sunt tendențele maghiarismului față cu popórele nemaghiare ale țerei și care e ținta, ce se urmărește prin maghiarisarea armatei? Nu puté însă să vorbescă despre acestea Austriacilor din Tirol, fără a nu risca să devină odios.

Séracile versuri și cântece românesci!

Se vorbește mult, în dreapta și în stânga camerei ungare, de aceea, că cea mai bună soluțiune a crizei ar fi dca s'ar jertfi total interesele de viață ale naționalităților din Ungaria pe altarul nesățiosului șovinism, și dca această jertfire desevirșită ar forma obiectul de compensație pentru dăinuirea mai departe a limbii de comandă germane în armata comună.

Nimeni dintre corifeii parlamentari maghiari nu se gândesce azi la o soluțiune dréptă séu cel puțin echitabilă a cestiunii naționalităților, și de sigur că și aceia din ei, cari sunt convinși că o soluțiune mulțamitoare a acestei cestiuni se impune ca necesitate, nu cutéza a se gândi la așa ceva, bine prevédând, că cel dintâiu lucru ce ar trebui să-l facă un guvern ungar, care serios ar voi să împace cât de cât naționalitățile, ar fi să destitue pe toți inspectorii școlari și pe toți procurorii reg. ung. din Ungaria.

Inspectorii și procurorii statului au ajuns în adevér a fi un pericol permanent pentru liniștea din țără prin aceea, că își țin de cel mai mare merit patriotic de a urmări ori-ce manifestare firésă și justă a vieții naționale în sinul popórelor nemaghiare și mai ales în sinul Românilor.

Nu mai pot încapé nici de versurile și cântecele românesce și câte un inspector séu subinspector de școle șovinist e gata în ori-ce moment a face arătare la procuratură, când da undeva de astfel de versuri séu cân-

tece, ér procuratura la rîndul ei se crede datóre a le urmări.

Vénătórea după aceste produse ale geniului și ale sentimentelor naționale românesce a luat deja în liberala și constituționala Ungarie nisce dimensiuni de tot estravagante, ceea ce se póte vedé din următórea dare de sémă obiectivă:

Deva, 3 Maii n.

Onorată Redacțiune!

Subinspectorul școlar reg. ung. din comitatul Hunedórei Szabo Elemer, ducându-se în inspecție școlară, a dat în comuna Almașul-mare la un învățator român de o carte a réposatului Ioan Pop Reteganul apărută în 1885, în care a dat peste mai multe poesii și cântece române naționale, precum »Un réșu-net« (1848) de Andreiu Mureșianu; »Deșteptarea României, de V. Alexandri; »Cătră martirii români (1848—1849) de A. Mureșianu; »Cântecul lui Tudor Vladimirescu, de Ciprian Porumbescu; Limba, de S. Sion, 15 Maii 1848; Glasul unui Român de Andr. Mureșianu ș. a.

Imediat subinspectorul a confiscat cartea și a făcut arătarea la procurorul suprem din Tergu-Mureșului, care a transpus actele spre cercetare la procuratura din Deva.

Procurorul din Deva Bigner, curios-cut publicului român din cunoscutul proces intentat pentru cununa depusă pe mormântul lui Avram Iancu, care proces a contribuit la avansarea lui, a făcut propunerea la tribunalul din Deva, ca să se confisce acea carte a lui Pop Reteganul, ér poesile și cântecele din ea, ce le-am citat mai sus, să fie nimicite.

Azi în 3 Maii a fost pertractare la tribunalul din Deva asupra cărții incriminate a lui Pop Reteganul. D-l avocat Dr. Iustin Pop a cerut ca poesile incriminate să fie traduse în mod autentic, și din cauza acesta s'a amânat pertractarea.

SCIRILE DILEI.

— 21 Aprilie v.

»Junii«. Cu o săptămână înainte când munții din jurul Brașovului erau acoperiți de zăpadă, cine ar fi îndrăsnit să spezeze că vom avé de sərbătorile sf. Invieri așa frumos timp! Până în Vinerea Patimilor sufla un vânt rece. Sâmbătă însă s'a făcut mai cald și Duminecă și cele trei zile, ce au urmat, am avut un timp nu se póte mai splendid. Așa și tradiționala serbare a »Junilor«, care a avut loc er Mercuri, a atras o mulțime de lume pe pajștea din fața bisericii din Gróverí. Incepând dela pólele Témpei și până jos la spital, tótă livada, promenada și strada Caterinei în sus, erau înțesate de ómení. Din Brașov cine numai a putut să-și facă timp liber, a fost de față, dér au venit fórté

pase neatins și strobolia tótă ziua după treburi: tăia lemne, căra apă, mătura prin odăi, da gunoiul afară. Une-ori, când avea nițel răgaz, se răzima de pervazul ferestrei și se uita pe mare. Și într-o zi suflatul lui ars de dor și fript de jale se înmuiă ca un suflet de femeie. și ochii i-se înceară în lacrimi. Vedeu în gând pe părăntii lui, cari póte îl bociau ca pe un mort, vedeu pe surióra lui, plângându-l singurică, prin grădina plină de busuioc și de crăițe, pe unde se plimbau ei în fie-ce Duminecă până a nu se duce la horă. Și étă, că un Turc bétrân, cu pérul colilie, s'apropie pe nesimțite de el și îl bate pe umér. Flăcăul s'a întors repede spre el ștergându-se cu palma de lacrimi. Ér Turcul:

— Plânge be?... Nu plânge la tine!

Și scoțând tabacherea îi dedú să facă o țigare...

ÉR într-o bună dimineță tálmaciul îi chemá ér cu el. Se făcuse pace. Li-s'a dat de fie-care câte-o páne mare de casă și câte-o para de argint. Un căláraș turcesc i-a scos până la granița Dobrogei, lăsând de multe-ori pe calul lui pe Costache care né mai puté nici să mérgă de slab ce era.

ÉR de la granița Dobrogei au rémas singurí. Mergeau cât mergeau și bietul Costache cădea. Atunci îl lua în cărcă flăcăul, purtându-l ca pe un băiat. Noptile erau grozave, căci nóptea năvăliau Bași-buzuci și dau pârjol și ucideau ce le eșia 'n cale. Stau ascunși prin tufisurí și dormiau epuresce. Două săptămâni au străbătut pármântul dobrogean, presărat cu sate mai mult de păgâni, până ce au început să dea de sate de Români. Și într-o bună zi Costache nu s'a mai putut mișca din bătătura unei case. Era pe sfârșite.

— Să spuí nevestei să vindă tot, tot, tot ca să n'o înșele unu și altu și să-mí facă tóte pomenile.

Și, ușor, ca un puit de găină, a murit.

Tudor Potecă a stat de l'a îngropat cu ce-a dat Dumneđu și a treia zi a por-nit mai departe.

Il mai lua în căruțe ómenii cu trebă spre Dunăre, îl duceau luntrașii câte-o bucată bună și într-o nópte a ajuns în satul lui.

Era lună și frumos și bine. Praful drumului era récoros. Ce liniște impietrită în sat! Se vedeau ómení și vite dormind

mulți și de prin comunele din »Téra Bárssei«, cătră cari s'au adaugat și numéroși óșpeți din România, cari au profitat de sf. sərbătorii să facă o excursiune până la Brașov. Convoitul junilor de diferite categorii și al curcanilor, a fost deschis, ca de obicei, de un căláreț, care canta din sf. surlă. La colțul de lângă biserica din Gróverí fie-care grup s'a oprit și descoperindu-se a cântat câte de 3 ori »Christos a înviat.« Ordinea a fost menținută de poliștii călári și nu s'a întemplat nici un accident. După ce au defilat căláreții, au urmat numérose trăsuri și căruțe împodobite cu ramuri verđi. În trá-ura primă am remarcat pe párintele Dr. V. Saftu, paroch la biserica sf. Nicolae, și pe d-l D. Lupan, epítropul acelei biserici. În celelalte trăsuri încă am zărit numéroși frun-tași din Scheiú. La órele 6¹/₂ s'era frumosul spectacol s'a terminat. Musica militară a regimentului Nr. 50 sub conducerea personálă a d-lui capelmaistru Fiala a executat pe pajștea dela pólele Témpei dela órele 5 p. m. până la sfârșitul defilării cele mai alese piese naționale și străine.

Listele alegétoilor valabile pe anul viitor 1906, se vor espune vederii publice la 5 Maii a. c. Timpul de reclamație durezá până la 15 Maii. În acest timp cei rémași pe nedrept din liste, pot să-și dobândescă dreptul de alegétor, ér cei cari au fost luați pe nedrept în liste, pot să fie șterși. Dela 15 Maii încolo nimeni nu-și mai póte reclama dreptul de a fi acceptat în lista alegétoilor pe anul viitor. Legea nu mai admite așa ceva. Tocmai pentru acesta, primăriile sunt obligate a publica acest termin prin placate, séu pe altă cale. Drept aceea toți cei interesați trebuie să se îngrijescă de dreptul lor, căci la cas contrar își pierd acest drept pe un an. Comitetele centrale trimit câte două liste în comunele mari și la notariate. În una din liste se cuprind numele celor îndreptățiți la vot, ér în altă listă numele celor cari și-au pierdut dreptul de alegétor, dér cari au figurat în lista de pe anul trecut. Primăriile comunale sunt datóre a publica, unde și când se espun listele. De altfel și legea hotáresce în privința acesta: la sediul notaríatelor și la casa comunală dela 5—15 Maii, în care timp listele pot fi vedute dela 8—12 óre a. m. și dela 2—6 óre p. m. În acest timp se pot face copii de pe liste. — Ceea-ce are să urmeze dela 15—25 Maii, în care timp se pot face observațiunile la reclamațiunile înaintate, vom arăta în deosebi.

Autonomia Românilor uniți. — În »Katholikus Szemle« d-l L. Gyárfás Elemer a publicat anul trecut un studiu sub titlul »A román görögkatolikusok autonómiaja«, pe care l'a scos și într-o broșură de 45 pagini și ni-l'a trimis și noué. — În general acest autor ocupându-se de chestii românesce în câte-va articole rezlețe publicate în »Alkotmány« și »Ellenzék« despre cari am luat notă la timpul séu, a dovedit nu numai că știe românesce, dér că judecă lucrurile fără patima șovinistă caracteristică tuturor conaționalilor séi. S'a născut și a trăit între Români, le-a învățat limba și — nu-i uréscé. Este trist, că în epoca de perversiune șovinistă în care trăim și această calitate negativă trebuie să i-se trecă cuiva de merit. În broșura sa despre autonomie observă același ton

calm și lipsit de patimă, cunoscut din alte articole ale sale, — felul însă în care prezentă soluția acestei mari cestiuni nu se deosebește de a celorlalți Maghiari catolici și el crede, că arhiepiscopul de Strigón ar avé asupra provinciei metropolitane unite române jurisdicțiunea, ce i-s'ar cuvini ca primale asupra tuturor bisericelor catolice din Ungaria. Gyárfás susține afirmațiunea sa împotriva textului lámurit al bullei »Ecclesiam Christi« dela 1853. — Cine susține jurisdicțiunea primatială a primatului catolic maghiar asupra metropoliei române unite, n'a contribuit nici cu un dram la soluțiunea autonomiei. Cei ce susțin asemenea lucruri tórna oleiú pe foc.

Nou ministru al căilor ferate austriace. Fóia oficială din Viena publică un autograf al împératului prin care se primescé demisiunea fostului ministru austriac al căilor ferate Wittek și tot-odată se numescé urmaș al séu șeful de secție Ludwig Vrba. Noul ministru s'a născut la 1844 în Veneția și dela 1868 e în serviciu de stat.

Regele Saxoniei Frideric August a plecat alaltáeri din Dresda cu mare suită la Viena, pentru a face o viziță Maj. Sale monarchului Francisc Iosif. În Viena regele va asista la marea revistă militară de primăvară și se vor aranja și alte sərbări în onórea lui.

Emigrările în America. Fóia maghiară »Bevándorlo« ce apare în New-York scrie următórele: »Ne dóre inima, că tot mai mulți compatrioți de ai noștri vin în lumea nouă. Nu sosesce nici un vapor în portul din New-York, care să nu aducă grupuri mari de emigranți din Ungaria. Săptămâna trecută bunáora numérul lor a fost de 6187, dintre cari 1051 Maghiari, 2445 Slovaci, 897 Croați și 56 Români... De sigur, că nu de binele ce l'au avut, și-au pársit acești nefericiți vatra străbună.

Logodná. Elena Hosszu de Mestecán și Dr. Ioan Vajda-Voevod de Gárbou, logodiți. Clușiu Maii 1905.

Cununie. D-șóra Lucia Mácinic (Arad) și d-l Ioan Pitarú (Reșinari) își vor celebra cununia religiósă la 20 Maii st. n. 1905, în biserica catedrală gr. or. rom. din Arad.

Mandatul lui Zsolna. Se anunță, că Marti a fost ales cu unanimitate candidatul independist Valer Szmiulowsky.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat dela d-l Ioan N. Bidu comerciant în Brașov, în loc de parastas în amintirea fratelui d-sale Nicolae și a soției d-sale Teodora, 50 cor., ér dela d-l George Chelariu, profesor, din incidentul zilei sale onomastice 20 cor. Primescă generóșii donatori cele mai călduróse mulțamite! — Direcțiunea școlélor medii gr. or. rom.

Societate districtuală pentru ajuto-rarea bolnavilor, care își convocase membrii în adunare generală pe 30 Aprilie, n'a putut ține această adunare din cauză că nu s'a prezentat numérul suficient de membrii. Adunarea se convocă din nou pe ziua de 7 Maii, când se vor lua hotăriri cu ori-ce numér de membrii.

Din țera Oitului. *)

— Coresp. poetic isă. —

D-le Redactor! În săptămâna trecută a-ți binevoit a publica în colónele prețuitei »Gazete«, o corispondență din țera Oitului, în care ne-ai îndemnat la muncă și înțelegere comună pentru deșteptarea și ridicarea poporului din pártile nóstre. Corispondența a fost ținută în terminí loialí și a fost scrisă în fața Congregației, ce s'a ținut Marti, în 12/25 Aprilie a. c.

Viața noastră publică românescă tocmai în timpul de față este frământată de unele chestiuni de mare importanță. În cel mai scurt timp va trebui să alegem: vice-comite și protopresbiter în tractul Fágárasului, alegeri de a cărora rezultat favorabil sunt legate interesele nóstre pe timp îndelungat. Apoi nu s'ar puté dice nici despre alegerea viitóre de deputat în cercul Arpașului de jos, că rezultatul ei ar fi indiferent pentru Români oitení. Am

prin bătăturile caselor. Inima-i bătea ca unui om speriat... Státu inaintea vramitei de la casa lor multă vreme, fără s'o deschidă. Un căne se repeđi látrându-l ca pe un străin, dér după puțin timp îl cunoscu și începú a sări pe lângă el, a o lua la gónă până spre casă, întorcându-se ér la el. S'apropie încetinel de ferestră și bătú în geam așeđându-și mai bine fesul:

— Mamá!... Mamá!

În casă se audiră șópte, apoi ușa se deschise și baba Smaranda se dedú înapoi speriată la vederea Turcului ásta, înalt, slab, desirat, cu barba mare și încălciță

— Nu te speria, mamá, că eu sunt!

— Tudorică, mamá, flăcăul mami!...

Noi fii ridicasem și panaghia și tu te întorci cu zile, flăcăiașul mami!

Și bétrána năvăli în casă ca o furtună, strigând cu glasul învéluit în lacrimi:

— Sculați, mé, c'a venit Tudorică al nostru!

(Din volumul »În urma plugului«, de C. Sandu Aldea).

*) La rugarea unui fruntaș din comitatul Fágárasului, pe care ni-o adre-éză în »interesul adevérului«, dăm loc acestei corispondențe fără ca printr'asta să prejudecăm principiilor în ce priv-esce atitudinea noastră generală politică. — Red.

creștut, că în fața acestor interese românești, vor amuți interesele personale și toți Români cinstiți una vom fi. În speranța acasta am plecat de acasă la congregația trecută, de unde a trebuit să mă reintorc scârbit în sufletul meu.

La congregațiune n'am observat pe nici unul dintre matadorii curentului „activist”, cari au pus monopol pe tot ce a fost „național”. Nu înțeleg tactica acestor domni cu doi bani în trei pungă. Când e vorba de a lupta în congrepație pentru a pune în fruntea treburilor administrative un om cu durere pentru necazurile poporului, ei se fac nevăduți, ca nu cumva să se strice cu cei puternici. Când au însă lipsă de votul poporului își desfac șatra și se supralicitează în „naționalism”. Forțe mult s'a păcătuit și până acuma și va rămâne una din cele mai triste experiențe aceea, ce au făcut'o cei ce au dat în atâtea rânduri încrederea lor feciorului popii dela Voila, Dr. Nic. Șerban, care în urmă a ajuns să pacteze cu streinii și să aranjeze lucrurile după placul său.

După cum stau lucrurile însă e puțină speranță de schimbare spre bine. Aș vrea să fiu proroc minicinos, dar atâtea experiențe triste am făcut chiar și în timpul din urmă, încât am pierdut totă încrederea în destoinicia și buna credință a conducerii de aici. Câte-va exemple vor ilustra nu numai situația, dar și pe omenii noului curent „activist”.

În cercul de sus al Făgărașului pentru mandat de deputat dietal a candidat față de negatul Mikszáth un membru al comitetului conferinței activiste dela Sibiu. Cercul e sigur, formând voturile Românilor 70%. Resultatul? Un blamagiu complet. Candidatul a așteptat să-i sbore porumbul fript în gură, ér mandatul l'a primit renegatul scriitor maghiar. Mai mult, la întrebarea unui fruntaș din Zărnești, candidatul național i-a răspuns telegrafic: „stați acasă!”

Așa s'a „luptat” candidatul din cercul Făgărașului. Să vedem cum s'a purtat cel din cercul de jos al Arpașului? Aici a candidat, tot ca trimis din partea comitetului, avocatul Dr. Oct. Vasu, cel care mai înainte vreme fusese vestejit în coloanele răposatei „Tribune”, pentru-că candidase, neprimind brevet dela detentorii politice de pasivitate de pe atunci, fervenții „activiști” de acum.

Ce scop trebuie să urmărescă candidații de deputat naționali? Cred că ținta lor ideală trebuie să fie între altele a stîrpi corupțiunea, a deștepta și a ridica poporul la conștiința demnității sale de cetățean liber și să-l facă să înțeleagă, că cu cel mai suveran drept al său, cu dreptul de vot nu-i permis să facă negoț. Și în acasta privință ne-am înșelat. Candidatul național pretutindenea a supralicitat pe cel guvernamental, și folosindu-se de-o „apucătură” nepermisă și nejustificabilă din punct de vedere național a comis un așa „șiretic”, declarându-se gata a trece în tabăra guvernului cu rezerva mentală, cum însuși dice. de-a nu se ține de cuvânt. „Apucătură” și „șireticuri” de felul acesta nu se potrivesc nici-decum cu caracterul unui deputat, care vrea să fie național. Judecata să și-o facă fie-care, ér eu trec la caracterizarea „noului curent”, po-reclit „activist”.

Alegerea dela Arpaș, după cum se scie, s'a anulat din motive de formă. In-dată, ce ne-a venit acasta la cunoștință, mai mulți dintre fruntașii alegători, desilusionați de modul de „luptă” din Ianuarie, ne-am înțeles și am rugat în scris pe singuraticii membri ai comitetului central electoral, ca să convoce o ședință și să ne candidateze un bărbat, care să intrunescă încrederea tuturor. Unul dintre membrii comitetului a urgitat telegrafic convocarea comitetului electoral, fie la Sibiu, Orăștie sau Arad, dar înzadar. Pe ziua de 8 Maiu st. n. e pusă alegerea, dar pe noi nici de un răspuns barem nu ne-au învrednicit. Dimpotrivă am cetit prin semioficiosele dela Orăștie și Arad, că candidatul comitetului ar fi tot cel din trecut...

Când s'a ținut ședința comitetului și

cine a luat parte la ea. Am vrea să scim și noi...

Acesta este chipul de conducere activistă. Să nu Vă prindă mirarea în asemenii împrejurări, că mandatul de deputat ușor poate trece în mâna orî cărui Jidan cu bani.

Am făcut aceste câte-va reflexii isovrite din inimă curată, ca publicul românesc să-și potă forma o judecată obiectivă. Cucuvalele erășii vor țipa, der în părțile noastre s'au ivit zorile dimineții și țipețul lor strident nici copiii nu' mai bagă în seamă.

Ollénul.

Răsboiul ruso-japones.

Sciri forte nesigure și contradicătoare sosesc despre cele două flote, rusescă și japonesă.

„Daily Telegraph” anunță din Tokio, că după sciri din Singapore escadra lui Nebagatov a trecut la 29 Aprilie pe dinaintea portului. Scirea adaugă, că se crede că vor urma evenimente importante în timp de zece zile. Cei din Tokio sunt convinși, că *Rosdestvenski* se va folosi încă de porturile din Indochina pentru a încărca cărbuni și pentru a-și lua informații despre flota japonesă. Pressa din Tokio începe a-se neliniști erășii din cauza atitudinii Franței.

Despre escadra lui Nebagatov, care a fost vădută Joi în strîmtorea Malacca se mai anunță că pe o negură desă a ajuns aproape nevădută în apele chineze. Admiralitatea englesă a dat ordin comandanților vaselor de răsboi din apele chineze, ca în cas de luptă navală să dea ajutor atât Rușilor, cât și Japonesilor în salvarea răniților.

După o scire din Amsterdam, firmele comerciale de acolo au primit scirea, că flota japonesă e concentrată lângă insulele Filipine.

„Globe” din Londra anunță din New-York, că flota rusescă încă va merge spre Filipine și va sta timp mai îndelungat în vîntul din aceste insule.

Procesul asasinilor din Viena.

De Felix Salten.

Sunt privitor în sala tribunalului... Se desbat aici lucrurile cele mai murdare: întreginerea bărbatului. Prostitutiunea nevastă în săptămânile de miere Calamități financiare enervante. Inclinațiune spre tot ce este ordinar, potențată prin frica de miserie. În sfîrșit răscolirea tuturor instinctelor inferioare: crima. Afacerea e cunoscută, s'a scris destul despre cinstita păreche: Francisca Klein, »o ungorică cu sângele fierbinte». Heinrich Klein, după nascere Prusian, după dialect vienes. De altmintea nici o națiune cred că nu-l va reclama pentru sine. (rîma lor: Uciderea unui sgărcit, care voia să cumpere farmecele domnei Klein sub prețul ofertei. Istoriile banale și murdare. Și omenii se milogesc cerend bilete de intrare, se îngrămădesc în sala de ședințe. Damele și-au pus toaleta frumoasă, stăruie și sunt agitate. Amantele esercită vecinic aceeași putere de atracțiune asupra celorlalte femei. Se crede, că dispun de cine scie ce puteri oculte, sunt în posesiunea unor misterii magice, farmece demonice. — Amantele sunt pururea taxate mai pe sus de valorea lor... Și mai este un magnet atrăgător: sensualitatea pătată de sânge. Sensualitatea și sângele vărsat dau fără indoială un parfum și o aromă pentru lumea curiosă. Lăcomia nervilor. Se arată toporul, cu care s'au tăiat picioarele celui asasinat... și toate damele împoțonate se ridică, își înțind grumazii. Cu alte cuvinte: cultură!

* * *

Există o barieră, care desparte două lumii: pe spectator și pe acusați. Pe cei drept și pe cei răi. Colo șed criminalii în fața semicercului de judecători, înaintea ochilor societății omenescă. Societatea omenescă are binoclu de operă. Și arareori

rea știință, ce ființe vrednice de compătim sunt acușatii. Ființe vrednice de milă, orî cât de grozavă li-ar fi crima, ce au săvârșit'o. De obicei s'au cu animalele spăriate, cu fiarele luate la gônă și strîm-torate.... Trebuie să te gîndesci la dihorii său șorecii căduți în capcană. Și aproape toți au privirea fricosă și galesă, ca de pe un țermure îndepărtat. De pe un țermure, unde i-a aruncat furtuna vieții, un țermure, de unde nu există punte până la noi. Nu există punte de la noi la ei, nici de la ei la noi. Și ceea ce grăesc, sună ca din depărtare, ca dintr'o lume pierdută, inaccesibilă. Din lumea lor. Ceea ce se grăescă cătră dênșii, nu ajunge dincolo, întocmai ca un strigăt de pe o cöstă îndepărtată. Judecătorii, orî cât de bun și blânși ar fi, nu pot să-i înțeleagă. Judecătorii, decât au fost înțelepți, drept și miloși, — tot a rămas o prăpastie adencă între omenii, cari stau să judece, și între cei ce stau să fie judecați. Te uită la fapte, cari sunt chemate a oglinda ființa aceloră, cari le-au creat, ca la o lumină primită. Fapte, în cari voința ce le-a dirigit, s'a stins de mult, cari stau înaintea noastră neînșuflețite, morțe, străine și mute pentru toți. Străine pentru judecători, pentru apărători, pentru acușatori și acușatii. Cele mai străine pentru acetiia. Căci ce legătură șubredă este între eul lor de astăzi și eul lor de atunci. Un alt om a fost care a săvârșit fapta, un alt om, care stă în fața judecății. Unul trebuie să vorbească pentru celălalt, și l'a uitat, nu l'a înțeles nici-odată, nu mai scie nimica despre el, se uită la el ca la un frate enigmatic, își vede propria față ca o mască desfigurată... de hotăriri, chinuri, extase dispărute ca visuri grele. Responsabilitatea...

* * *

O guvernantă, care după-ce și-a perdut auzul, se face prostituată. A fost părtășă unei educații ôre-care, a fost profesora... Ea își alege în loc de controla poliției de moravuri anunțurile prin diare și se mulțumesc, decât îi cade un pește în plasă. Și mai e și economică, strînge bani. Nimic nu se observă în acasta vietă ceea ce ar pute provoca o catastrofă. Cum că și-a fermecat mușterii, se remarcă în sală. Are talentul eleganței. Statură mlădișă și o nobleță teatrală a gestului. Der se cunoșce, că nobleța ei este împrumutată și artificială. Vorbesce nemțesce cu un ușor accent unguresc.... Tote facultățile îi sunt mediocre, de tote zilele. Există sute și mii ca dênșea, cari sciu să vorbească fluent, să mintă în permanentă, să se fălască, să se legene din șolduri... În sală însă devine interesantă prin fondul grozav al crimei. Este superiôră bărbatului și la confruntare își ia aerul de guvernantă, care dojenesc, amestecat cu un aer de ex-crocă iubitore de romane patetice, de mică prostituată, ce se bucură de triumful iefțin și de femeie necredinciosă, care se scie în siguranță... Tote acestea sunt calități forte comune.

*

Soțul?... Cu trecut nepătat, cum sunt mulți alții. Bărbat frumos, care și-a întemeiat fericierea pe femeie. Vorbesce ales și se crede că e o ființă, căruia femeile trebuie să-i fie tributare. Fire de bărbat întreținut.

*

Pote singura figură interesantă în tot procesul este Sikora, cel asasinat. Personă nesimpatică, însă o individualitate nu tocmai comună. Incetul cu incetul s'a reconstruit în cursul procesului figura lui. Om fără bunătatea inimii, care după muncă îndelungată și-a asigurat bătrânețe tihnite. Avea din ce să-și procure plăceri, der nu voia să le plătescă peste valoare. Om egoist, sensual și lacom de farmecele vieții. Prompt și șiret la luat — tardiv și fără patimă la dat. Și totuși a trebuit în cele din urmă să plătescă mult peste valoare. Un bătrân bogat, care se bucura de trecere în mijlocul concetățenilor săi și în același timp un vênător tainic pe căi laterale și murdare. Era multă vitalitate în acest mort... — (B. T.)

Ce scie poporul german despre Schiller?

Germanii serbeză cu mare alaiu aniversarea de 100 de ani a morții lui Schiller. În tote orașele se țin conferențe, se dau reprezentațiuni festive etc. în amintirea marelui poet. Sașii din Brașov au onorat de asemenea amintirea lui Schiller cu o serie de conferențe, serbări școlare, tablouri vivante, plantarea unui teiu în curtea casei Honterus etc. ceea-ce este o dovadă viuă despre popularitatea de care se bucură Schiller la generațiunea actuală.

Firesce, scrierile lui Schiller sunt gustate mai ales în pătura mai cultă germană, ér poporul însuși puțin scie despre dênșul, dovadă răspunsurile unui număr de recruți, date la întrebările doctorului Rudenwaldt reproduce de »Kronstädter Ztg.» după »Lit. Echo» din Berlin.

»Dr. Rudenwaldt a pus unor recruți, 174 la număr, câte-va întrebări ușore, cu scop de a le constata inventarul spiritual pentru scopuri științifice. (Răspunsurile omenilor sănătoși la întrebările lui Dr. Rudenwaldt erau să servescă ca punct de orientare la cercetările făcute asupra cugetării celor bolnavi.) Dintre cei 174 recruți erau 134 Germani, 39 Poloni și 1 Ceh. Intre diferitele întrebări, două se referiau la Schiller.

La întrebarea: Când a trăit Schiller? treisprezece recruți au răspuns spunend un an, ce cade în timpul vieții lui Schiller, 64 au dat răspuns fals și 97 timp de două minute s'au gîndit fără să potă răspunde. Douăzeci de inși n'au auzit în viața lor de Schiller, 22 spuneau că a trăit în secolul al șesprezecelea, 9 în timpul răsboielor de independență, 2 la anul 1500, 2 pe timpul marelui principe elector, 2 pe timpul răsboiului de 30 ani, 4 pe la 1700, 2 pe timpul lui Luther. Alte răspunsuri au fost: înainte cu 200 ani, înainte cu 500 ani, în secolul XIV, în secolul XVII, la 1870/71, a murit la 1888, înainte cu mai mulți ani, 1850, 1640, 1650, 1740 (9), 1762, 1753, 1812, 1840; în evul mediu, »și el a făcut serviciu militar». »Schiller a fost ofiter», »a fost tipograf».

La întrebarea a doua: Să-mi spui ce-va lucrări de ale lui Schiller: 21 au dat răspunsuri corecte, 30 false și 123 n'au știut să răspundă nimica. Intre răspunsurile bune, au fost unele, cari au indicat »Clopotul» (20), »Mirésa din Messina», »Che-zășia», »Lupta cu balaurlul». Intre cele false: »Căntece bisericesci» (5). »Cărți de ceterie» (5). »Tannhäuser», »fabule», »căntece patriotice», »căntece populare» etc.

Resultatele acestea sunt cu atât mai triste, cu cât numiții recruți au umblat la școlă de când cu introducerea legii lui Falk și au eșit din școlă primară pe la sfîrșitul anilor 90.

Răspundend la întrebarea: Ce scie poporul german despre Schiller, trebuie să dicem: Aprope nimica, și este prin urmare o vorbă stupidă și ridicolă, când se dice că poporul german venerază pe Schiller al său. Atât »venerază», cât și »al său» sunt false.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 4 Maiu. În ședința de aici a dietei se începe desbaterea asupra proiectului de adresă cătră corônă. După raportorul Batthanyi s'au anunțat la cuvânt Francis Kossuth, contele Aladar Zichy, bar. Banffy. Tiszaistii vor vorbi contra.

Budapesta, 4 Maiu. Tote partidele din coalițiune, precum și desidenții, au hotărît să primescă adresa. Partidul liberal a decis a nu o primi și a lua parte la desbatere.

Varșovia, 4 Maiu. Cu ocaziunea turburării de la 1 Maiu, au fost omorîți și răniți 80 omeni. S'au făcut peste 500 de arestări.

Sofia, 3 Maiu. O bandă de 80 Bulgari a atacat orașelul grecesc Pli-sura și a măcelărit 60 Greci, drept răsbunare pentru versarea de sânge din Zagoricani.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

SERVICIUL MARITIM ROMÂN.

Costul transportului pentru ducere și întorcere dela Constantinopole, Pireu, Smirna și Mitileni la următoarele stațiuni C. F. Străine și Române séu vice-versa.

Dela CONSTANTINOPOLE.

	Classa I.	Classa II.
la Predeal . . lei	98.10	64.30
Bucures I . . "	90.65	58.15
Budapesta . . "	155.60	102.55
Viena . . . . "	208.85	137.30
Berlin . . . . "	361.25	331.55 via Bord.
Bruxelles . . "	425.35	287.80
Paris . . . . "	467.10	316.80
Londra . . . . "	497.10	343.55 via Ostend.

Hrana pe vapor nu este cuprinsă în prețurile de mai sus.

Dela SMIRNA.

	Classa I.	Classa II.
la Predeal . . lei	190.20	127.20
Bucuresol . . "	182.75	121.05
Budapesta . . "	247.70	165.45
Viena . . . . "	300.95	200.20
Berlin . . . . "	453.35	294.45
Bruxelles franci	517.45	350.70
Paris . . . . "	559.25	379.70
Londra . . . . "	589.20	406.45 via Ostende.

Dela PIREU.

	Classa I.	Classa II.
la Predeal . . lei	226.80	144.90
Bucuresol . . "	219.36	138.75
Budapesta . . "	284.30	183.15
Viena . . . . "	337.55	217.90
Berlin . . . . "	489.95	312.15
Bruxelles . . "	554.05	368.40
Paris . . . . "	595.80	397.40
Londra . . . . "	625.80	424.15 via Ostende.

Dela MITILENI.

	Classa I.	Classa II.
la Predeal . . lei	167.90	110.40
Bucuresol . . "	160.45	104.25
Budapesta . . "	225.40	148.65
Viena . . . . "	278.65	183.40
Berlin . . . . "	431.05	277.65
Bruxelles . . "	455.15	333.90
Paris . . . . "	536.90	362.90
Londra . . . . "	566.90	389.65 via Ostende.

Acest prețuri sunt socotite pe ruta cea mai apropiată Predeal, afară de prețurile în relaținea cu Berlin, care sunt socotite via Burdujeni.

În relațunile cu Bucuresol, Budapesta, Viena, Bruxelles Paris și Londra prețurile de transport via Verciova sunt mai scumpe cu lei 19.35 pentru Classa I și 11.95 pentru Classa II.

În prețurile mai sus arătate se cuprinde și hrana pe vapor.

Itinerariul Vapórelor S. M. R. cu începere dela 7/20 Aprilie 1905

1. Linia Constanța-Constantinopole-Smirna

DUCERE		ÎNȚORCERE	
Constanța plecare, Duminică 11 1/2 p. m.		Smirna, plecare Joi 6 p. m.	
Con/pole, sosire Lunī 11 1/2 a. m.		Mitileni, sosire " 10 p. m.	
" plecare " 6 p. m.		" plecare " 12 p. m.	
Mitileni, sosire Marți 8 a. m.		Con/pole, sosire Vineri 2 p. m.	
" plecare " 10 a. m.		" plecare Sâmbătă 10 a. m.	
Smirna, sosire " 2 p. m.		Constanța, sosire " 10 p. m.	

2. Linia Constanța-Constantinopole-Pireu.

DUCERE		ÎNȚORCERE	
Constanța, plecare Joi 11 1/2 noaptea.		Pireu, plecare Duminică 5 p. m.	
Con/pole, sosire Vineri 11 1/2 a. m.		Con/pole, sosire Lunī 3 p. m.	
" plecare Sâmbătă 10 a. m.		" plecare Marți 10 a. m.	
Pireu, sosire Duminică 8 a. m.		Constanța, sosire " 10 p. m.	

Brassóvarmegye aispánjától.

Sz. 4171-1905.

Hirdetmény.

Brassóvarmegye 1904. évi zár-számadá-sai az állandó választmány-nak folyó évi május hó 1-én tartott ülésében történt tárgyalása után az 1886. évi XXI. t.-cz. 17. §-a értelmében 15 napon át közszemlére kitétetnek.

Miről a vármegye közönségét azzal a megjegyzéssel van szeren-

COMANDE

la serbători și festivități se esecută de aci înainte după o nouă metodă prompt și cu gust.

Asemenea în prăvălie se capetă numai prăjituri fine și prospete.

De o cercetare numărósă se rögă

Hermann Thiele
conditor
Brașov, Strada Vămii 28.

sém értesíteni, hogy a zár-számadá-sok a jelzett határidő alatt a vármegyei tanácskozási ülés-terében a hivatalos órákban betekintheők s a netalán azok ellen felmerülő észrevételek nálam szóval, vagy írásban bejelentendők

Brassó, 1905. évi május 1-én.

Dr. Jekel Frigyes,
aispán.

1--1 1476.

T U

Nu vei afla pentru cultivarea pielii special pentru a curăți fața de pistru și a dobândi o coloré a feței fină un săpun mai bun și cu efect decât săpunul medicinal probat al lui

Bergmann's „Lilienmilchseife“

(Marca: 2 mineri.)

de Bergmann & Co. in Tetschen a/E.

Se capetă bucată cu 60 bani.

Deposit

in farmaciile:

VICTOR ROTH la „Ursu“,
FR. STENNER la „Leu“,
JUL. HORNUNG la „Arap“,
TEUTSCH & TARTLER drog.
E. NEUSTÄDTES. „Schutzengel“
și la farmacia W. LINGNER, in Sighisóra

in Brașov:

Prețuri fórt scăđute!

Oca-siune rară de cumpărat!

Cu începere dela 10 Aprilie

se vinde Haine

pentru Domni, băieți și copii

la firma (i-10.)

J. ASCHER, Strada Porții Nr. 1

cu prețuri fórt scăđute.

Prețuri fórt scăđute!

Insemnarea câștigurilor a XVI a loteriei de clasă reg. ung. priv.

55.000 câștiguri, 110.000 losuri.

Tot al doilea los câștigă.
Câștigul principal eventual

	Coróné.
1 Premiu	600000
1 câștig à	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
5 " "	30000
3 " "	25000
8 " "	20000
8 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
803 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40

55000 de câștiguri și premia in suma de 14,459.000

Invitare

la I. Classe

a

XVI loterii de classe reg. ung. priv.

tragerea deja in

25 și 26 Maiu 1905.

Prețul losurilor I. Classe

intregi	jumătăți	pătrariu	optimi
Cor. 12.—	6.—	3.—	1.50

Se trimit losuri originale pe lângă rambursă séu trimiterea prețului înainte. Mai cu înlesnire și ieftin se pot face comande cu mandat postal. La fie-care comandă se trimit planuri oficiale. Lista câștigurilor se trimite imediat după tragere. Checuri postale pentru trimiterea banilor fără porto primesc clienții gratis și franco.

Rugăm a se face comande cât mai curénd.

Cassa de Bancă

A. GAEDICKE

cea mai norocósă colectură din Ungaria

Budapesta, Kossuth-Lajos-utca 11.

Norocul la Gaedicke

este colosal!

In scurt timp am plătit suma colosală de

15 milioane

clienților mei între cari câștiguri principale de:

600000	Cor. 2/2	cu nr. 62551
400000	" 4/4	" 11119
400000	" 4/4	" 28916
400000	" 8/8	" 33464
100000	" 4/4	" 42758
100000	" 2/2	" 49878
100000	" 4/4	" 87991
70000	" 1/1	" 60912
60000	" 8/8	" 17357
60000	" 8/8	" 78863
60000	" 4/4	" 82528
60000	" 2/2	" 97263
30000	" 8/8	" 6920
30000	" 8/8	" 38691
30000	" 8/8	" 90964
25000	" 4/4	" 23481
25000	" 2/2	" 30049
25000	" 4/4	" 44411
25000	" 4/4	" 87851
20000	" 4/4	" 14674
20000	" 4/4	" 28950
20000	" 8/8	" 33402
20000	" 8/8	" 35862
20000	" 4/4	" 44410
20000	" 4/4	" 55565
20000	" 1/1	" 60781
20000	" 8/8	" 78848
20000	" 4/4	" 88874
15000	" 1/1	" 31121
15000	" 4/4	" 57734
15000	" 2/2	" 77950
15000	" 4/4	" 82506